

Kampen om magten

1849 – 1920: Tre årstal der formede Danmark, og dit liv i dag

Hvad går opgaven ud på?

I løbet af 1800- og 1900-tallet mistede den danske konge gradvist sin magt, og den landede hos folket. Du skal vise, at du forstår de tre vigtigste vendepunkter i den udvikling, og forklare hvad det betyder for din hverdag i dag. Du gør det i tre trin: vælg en formidlingsform → gennemgå de fire begivenheder → reflekter over nutiden.

Trin 1 – Vælg din formidlingsform

Vælg én af de tre opgaver/produkter nedenfor til at visualisere noget i/du har lært om enten 1849, 1901, eller 1920.

Tidslinje	Video / podcast	Byg det
Lav en planche eller digital tidslinje (f.eks. i Canva) med billeder og overskrifter til en af årstallene	Optag et „interview” med en person fra en af årstallene.	Brug Minecraft, LEGO eller tegneserie til at genopbygge en scene der forklarer en scene fra et af årstallene.

Trin 2 – De tre begivenheder

For hvert årstal skal du svare på disse to spørgsmål:

Hvad skete der? og hvem fik magten?

1849 Grundloven	Hvad skete der? _____ Hvem fik magten? _____
1901 Systemskiftet	Hvad skete der? _____ Hvem fik magten? _____
1920 Påskekrisen	Hvad skete der? _____ Hvem fik magten? _____

Trin 3 – Refleksion: Hvad betyder det for mig i dag?

Vælg det niveau, der passer dig bedst:

Niveau A	Nævn én ting, du må i dag, som man ikke måtte før 1849, og hvilken effekt det har på dit liv – f.eks. at sige din mening eller tro på hvad du vil.
Niveau B	Forklar hvorfor kongen/dronningen i dag kun har en symbolsk rolle, og hvorfor det er Folketinget, der bestemmer over f.eks. dine skolepenge eller love.
Niveau C Svær	Reflektér over, hvordan Danmarks størrelse efter 1864 har formet vores fællesskab, og hvordan de demokratiske spilleregler fra 1901 og 1920 beskytter os mod, at én person tager al magten.

Min arbejdstjekliste

Følg trinnene ét ad gangen. Sæt kryds, når du er færdig.

Før du går i gang

- Jeg har læst opgaven igennem én gang

- Jeg har valgt min formidlingsform (sæt ring om den): Tidslinje / Video / Byg det

- Jeg har de materialer, jeg skal bruge (papir, computer, LEGO osv.)

- Jeg har lavet mit produkt.

Stop 1 – 1849: Grundloven

Husk:

Kongen giver sin magt væk. Folk får rettigheder for første gang.

- Jeg kan forklare med mine egne ord hvad Grundloven er

- Jeg har skrevet/optaget/tegnet: Hvad skete der i 1849?

- Jeg har skrevet/optaget/tegnet: Hvem fik magten i 1849?

- Jeg holder en lille pause (rejser mig, drikker vand)

Stop 2 – 1901: Systemskiftet

Husk:

Nu må kongen ikke længere vælge en regering, som Folketinget er imod. Folkets valgte bestemmer.

[] Jeg kan forklare med mine egne ord hvad systemskiftet er

[] Jeg har skrevet/optaget/tegnet: Hvad skete der i 1901?

[] Jeg har skrevet/optaget/tegnet: Hvem fik magten i 1901?

[] Jeg holder en lille pause

Stop 3 – 1920: Påskekrisen

Husk:

Kongen forsøger at tage magten tilbage – men må give sig. Det er den sidste gang en dansk kongen forsøger det.

[] Jeg kan forklare med mine egne ord hvad Påskekrisen er

[] Jeg har skrevet/optaget/tegnet: Hvad skete der i 1920?

[] Jeg har skrevet/optaget/tegnet: Hvem fik magten i 1920?

[] Jeg holder en lille pause

Refleksion – hvad betyder det for mig i dag?

Hjælpspørgsmål til din refleksion:

Kig på din hverdag: Hvad må du, som ingen måtte før 1849? Tænk på: Hvem bestemmer din skoles økonomi? Hvem laver lovene? Hvad sker der, hvis én person forsøger at bestemme det hele selv?

Jeg har valgt mit niveau (A, B eller C)

Jeg har skrevet/sagt mindst ét eksempel fra min hverdag i dag

Jeg har forklaret forbindelsen til mindst ét af de fire årstal

Når du er færdig

Jeg har læst mit arbejde igennem en gang – giver det mening?

Jeg har vist det til læreren eller en klassekammerat

Jeg er færdig og stolt af det arbejde, jeg har lavet!

Tip: Hvis du sidder fast

1. Læs hjælpeteksten i tabellen på side 1 for det pågældende årstal igen. 2. Spørg en makker om de kan fortælle det med egne ord. 3. Ræk hånden op og spørg læreren – det er altid okay!